

DOSSIER DE PREMSA

QUI SOM?

L'Observatori per la Prevenció Auditiva per als Músics (OPAM) neix l'any 2008 amb la finalitat de vetllar per la salut auditiva dels músics i prevenir-los de possibles lesions auditives. És una iniciativa promoguda de manera conjunta per **l'Escola Superior de Música de Catalunya (Esmuc), Mútua Intercomarcal, Prevint Societat de Prevenció**. L'Opam treballa fonamentalment en tres línies d'acció:

- **DETECTAR:**
Realitzar estudis basats en les mostres recollides a músics durant la seva activitat laboral per identificar riscos, patologies i males praxis.
- **SENSIBILITZAR**
Treballar per conscienciar al col·lectiu de músics i a la societat en general sobre la importància de les pràctiques preventives.
- **PREVENIR**
Ofertir solucions en matèria de prevenció als músics que contribueixin a millorar el desenvolupament de la seva activitat professional.

Una de les tasques fonamentals de l'Opam per complir amb aquests tres objectius és la **recerca i investigació constant**. Focalitzada en la millora de l'entorn professional del músic, la recerca es realitza per evitar patologies derivades de la seva activitat laboral. Amb aquesta voluntat preventiva, l'Opam investiga per millorar la qualitat de vida dels músics professionals.

Amb els objectius de prevenir, detectar i sensibilitzar, l'Opam duu a terme accions específiques enfocades a impactar sobre el col·lectiu del músics. Entre aquestes, destaca el **Concert Segur**, que posa en pràctica les conclusions de l'estudi centrat en l'impacte de la música en els intèrprets, posicionat aquesta iniciativa com a **pionera dins l'àmbit de la salut auditiva**.

L'EQUIP

Professionals de diferents àmbits formen l'equip de l'Opam, tot aportant els coneixements específics i l'experiència derivant del seu entorn professional. Així, es compta tant amb tècnics de prevenció, com amb sonòlegs i músics. El treball conjunt d'aquests professionals fa de l'Opam una iniciativa diferenciada i capacitada per aportar coneixement especialitzat a la societat. La fórmula de treball adoptada ha estat la de "pluja fina": anar parlant amb el col·lectiu, fent pedagogia i cercant solucions als problemes.

Per a més informació, podeu consultar la web l'Opam: www.opam.cat

PER QUÈ L'OPAM?

Ser músic és també una activitat de risc. La majoria de músics no perceben que la seva professió pugui comportar problemes de salut. La professió te dues vessants: emissor i receptor de la música que genera ell mateix o altres intèrprets. Per tant, la professió té un risc d'exposició acústica inherent que no es pot evitar, malgrat que sí que es pot minimitzar.

Cal tenir en compte que una exposició reiterada per sobre dels límits establerts pot provocar una pèrdua auditiva o, en un nivell inferior, pot generar un efectes secundaris:

- *Tinnitus*: xiulets o soroll que es produïxen en l'interior de l'oïda.
- *Diploacúsia*: afecta a la discriminació de freqüència i a la percepció del to.
- *Hiperacúsia*: augment de la sensibilitat davant qualsevol estímul sonor.

El dany per l'exposició a alts nivells de soroll afecta directament l'oïda interna o còclea, la funció de la qual és iniciar la codificació i anàlisi del missatge sonor.

Còclea sana

Còclea danyada per una exposició elevada en intensitat

LA PIRÀMIDE D'EQUIVALÈNCIES

El soroll a l'entorn laboral és associat per la gran majoria a treballadors de la construcció o d'activitats semblants, on es fa evident la necessitat de protecció auditiva de les persones exposades. En canvi, per altres sons que tenen la mateixa pressió a l'oïda no es té assumida aquesta necessitat. L'INSHT han fet una correspondència dels sons "industrials" amb els musicals, amb el següent resultat:

ACTIVITAT DESTACADA

L'ESTUDI

Una branca fonamental de la tasca de l'Opam és la investigació. L'Observatori elabora estudis de recerca propis sota el fonament de prevenir lesions auditives per als músics: oferir informació tècnica i conscienciar sobre la importància de desenvolupar programes de prevenció.

Emmarcat en aquesta tasca, s'ha engegat un **innovador projecte de recerca** que pretén detectar quins són els músics d'orquestra que reben un impacte acústic més elevat i trobar la disposició idònia perquè es minimitzi el perjudici i la qualitat musical no es vegi afectada. Les conclusions de l'estudi d'investigació es posen en pràctica en una innovadora acció: El Concert Segur.

Paral·lelament, l'Opam treballa en la realització de proves audiològiques a una mostra d'entre 30 i 40 músics cada 6 mesos o un any. Aquesta investigació es complementa amb el recull de mesures de la pressió acústica sobre professionals del sector, com músics o tècnics de so, durant concerts o assaigs.

CONCERT SEGUR

El Concert Segur és el resultat d'un projecte innovador d'investigació sobre les orquestres, la tasca que executen els músics i la seva seguretat i els riscos auditius en un concert. Sembla una evidència que hi ha pressió acústica per a les persones que es dediquen a aquesta professió, malgrat que no s'ha estudiat aquesta qüestió i la majoria dels músics no n'acaben de ser conscients. L'Opam prova de trobar la manera o les condicions que ajudin a minimitzar aquesta pressió.

L'objectiu del Concert Segur és sensibilitzar i educar en la prevenció, i el resultat del projecte es tradueix **en una pionera manera de distribuir l'orquestra en un concert, de manera que aquest sigui molt més segur per a la salut auditiva dels músics.**

El concert es va realitzar el divendres 20 de juny al teatre Kursaal de Manresa i els protagonistes van ser els membres de la Camerata simfònica de l'Esmuc i el reconegut Quartet Casals. Va estar coordinat per Xavier Puig, director d'orquestra i professor, i es va interpretar la *Simfonia núm. 94 en sol major (la sorpresa)* de Haydn i la *Simfonia núm. 40 en sol menor* de Mozart.

JORNADES I CURSOS

Amb l'objectiu d'acomplir amb la voluntat de sensibilització, l'Opam realitza de manera habitual jornades i cursos. La formació és una part important de la tasca desenvolupada, doncs permet mantenir el contacte de manera directa amb els possibles afectats per problemes de salut auditiva.

ELS IMPULSORS

MÚTUA INTERCOMARCAL

Mútua d'Accidents de Treball i Malalties Professionals que, com a entitat col·laboradora de la Seguretat Social, ofereix serveis als seus associats -empreses i autònoms- des de fa més de 75 anys. La seva missió és la de contribuir al desenvolupament de la societat vetllant per la salut dels treballadors i treballadores, l'actiu més valuós de les empreses i institucions.

ESMUC

L'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC) és l'únic centre oficial d'iniciativa pública que imparteix a Catalunya el grau superior de música i que atorga una titulació equivalent a tots els efectes al títol de llicenciat universitari. La voluntat de l'Escola és reflectir la diversitat del panorama musical actual, entenent la música com un fenomen que té una dimensió i una funció professional i social molt importants. Per això, la realitat que ens envolta, la demanda i les possibilitats laborals que s'ofereixen als músics són aspectes que cal tenir molt en compte en el desenvolupament d'un projecte que està al servei dels futurs professionals de la música i també del conjunt de la societat.

PREVINT

PREVINT Societat de Prevenció de Mútua Intercomarcal ofereix a les empreses assessorament i sensibilització en matèria preventiva de màxima qualitat amb serveis individualitzats, ètics i professionals. Prevint, fruit de molts anys d'experiència de Mútua Intercomarcal en el camp de la seguretat i la salut laboral, integra un grup de professionals que treballen en una àmplia xarxa de centres propis amb l'objectiu d'oferir una proposta preventiva personalitzada a mida de cada necessitat.

PATROCINADOR DEL CONCERT SEGUR

GAES

Companyia multinacional líder en el sector de la correcció auditiva a Espanya, amb més de 60 anys dissenyant (R + D), produint, distribuint i comercialitzant audiòfons per millorar la qualitat de vida de les persones amb dificultats auditives. És precisament aquesta voluntat, la que motiva el procés d'innovació constant de la companyia.